

МЛАДИТЕ ЗАСТЪПВАТ

www.sbhb.org/mladite

**растем
по-смели
заедно
по-силни**

Главната роля в „Младите застъпват“ е отредена на нашите порастващи деца

Те са 20 деца в училищна възраст от цялата страна и живеят със спина бифида и хидроцефалия. Повечето са родени така, а други имат брат или сестра със спина бифида и/или хидроцефалия.

„Младите застъпват“ е насочен към действието, което създава промяната. Проектът показва на децата механизми и решения, чрез които да управляват живота си в личностен и обществен план. По-ценното е, че чрез „Младите застъпват“ децата имат възможност лично да упражнят инструментите на застъпничеството и да видят реалните резултати от действията си.

„Младите застъпват“ показва визията ни за бъдещето на нашето общество, в което децата със специални нужди и семействата им получават нужната подкрепа, за да излязат от ролята на уязвима група и да упражняват правата си, като граждани и пълноправни и пълноценни членове в обществото.

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

„Младите застъпват“ е резултат от партньорство

Проектът се осъществява съвместно с Норвежката асоциация за спина бифида и хидроцефалия, която работи повече от 40 години в подкрепа на общността. В рамките на „Младите застъпват“ колегите от Норвегия предоставят своя ценен опит в подкрепата на децата и семействата при прехода от детство към зрялост чрез обучаващ екип и регулярна супервизия в хода на проекта.

„Младите застъпват“ е проект на „Спина бифида и хидроцефалия-България“ (СБХБ), който изпълняваме в периода от октомври 2019 до юни 2021.

Проектът „Младите застъпват“ се изпълнява с финансова подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проект „Младите застъпват“ е обучаване на представители на уязвими групи в застъпничество за нуждите на техните общности, както и подкрепа за инициирани от тях застъпнически кампании.

Началото поставихме с [петдневно обучението в подкрепа на младежката гражданска активност](#). По този начин подготвихме децата за предстоящата застъпническа работа, която е същността на „Младите застъпват“. Родителите също преминаха обучение с фокус върху подкрепящата им роля в процеса на съзряване. Петдневната програма обхваща запознаване с понятия като дискриминация, човешки права, застъпничество – на теория и чрез добри примери; усъвършенстване на различни личностни умения като общуване и екипност, вземане на решения и предприемачество; овладяване на инструменти за гражданско участие и безопасно поведение в интернет. Участие взеха 17 деца и 27 родители.

Обучението бе последвано от най-важната дейност в проекта: [16 месеца реална застъпническа работа за каузи, избрани от самите деца](#). Децата се разделиха на три екипа: екип Запад, за децата в близост до София, екип Изток за децата край Варна и Виртуален екип за всички, които са затруднени с пътуванията или предпочитат он-лайн общуването. За 16 месеца децата преминаха през всички фази на застъпничеството – от запознаване с концепцията, през избор на проблема, поставяне на цели и конкретни застъпнически действия. Този път децата извървяваха заедно, като отбор, водени от своя ментор чрез регулярни екипни срещи и лични консултации.

Дейностите в „Младите застъпват“ включват множество лични консултации, екипни срещи и малки локални събития, които трябваше да се адаптират в условията на Covid-19. Децата и менторите откриха, че интернет дава много възможности, но живия контакт бе винаги предпочитан (когато условията го позволяват).

Всичко, което екипите научиха и постигнаха е публикувано в **YouTube канала на “Младите застъпват”, с повече от 60 клипа:**

<https://www.youtube.com/channel/UCnfHsQMMaUWn0QmgkSjHonw>. Освен да подкрепя публичността в хода на трите застъпнически кампании, каналът на „Младите застъпват“ е богата база данни, в подкрепа на всички деца-застъпници. Там те могат да се намерят полезни клипове с практични насоки как да снимат влог, как да правят анализи, да подготвят анкети, да пишат писма с предложения до институции и др.

ОТБОР ПРОМЯНА

Децата от Източна България в „Младите застъпват“ са шест, на възраст между 8 и 16 години. Те избраха за име на своя екип Отбор Промяна, а промяната която искат са повече места на открито за деца над 12 години, където да почиват, спортуват и да се срещат с приятели. Екипът си постави конкретна и много амбициозна цел: да инициира построяването на **площадка за тийнейджъри** във Варна и в с.Езерово. За 16 месеца младежите успяха да стигнат далеч с подкрепата на своя ментор – Славея Костадинова, председател на сдружение СБХБ и дългогодишен застъпник за правата на хората със увреждания в България.

През първите месеци екипът постави стабилни основни на кампанията си, чрез обстоен **анализ на причините и последствията от проблема**, свързан с липсата на площадки за тийнейджъри. Децата събираха информация от различни източници, търсиха добри примери от чужбина и се учеха да систематизират и вадят изводи.

Като следваща стъпка, **подготвиха и пуснаха въпросник**, за да разберат до колко другите тийнейджъри и обществото споделят идеите им. Не на шега, близо 1000 човека попълниха анкетата на Отбор Промяна. Въз основа на резултатите децата изградиха единна визия

за мечтаната площадка. **Набелязаха и конкретни места във Варна и в с.Езерово**, подходящи за изграждането на такъв проект.

Съвсем логична следваща стъпка бе **подготвянето на писмо до местната власт** с конкретни предложения. Децата се учиха на обосновка и оформяне на официална кореспонденция с институциите, в което много помогнаха съветите на колегите от сдружение „Безопасни детски площадки“.

Застъпническите кампании често включват организирани на мероприятия за широката общественост. За да добият опит в планирането и провеждането на такова събитие, Отбор Промяна организира **конкурс за есе/съчинение за деца** на тема „Моето място за срещи с приятели“. Децата от екипа участваха в разпределянето на бюджета, писането на обявата за конкурса, разработването на дизайн на банери, подготвянето на документацията, оценяването творбите и отчитането на резултатите.

С помощта на своя ментор, децата от Отбор Промяна участваха в реална застъпническа кампания, упражнявайки широк набор от застъпнически инструменти, които да им служат в бъдеще. Те натрупаха нови знания и развиха ценни умения – да работят и вземат решения в екип; да презентират себе си и идеите си пред публика и пред камера; да търсят информация и правят проверки на източници; да правят анализи и търсят причинноследствени връзки; да работят с офис софтуер, графични програми, програми за обработка на снимки и видео;

да разпределят задачи, изпълняват поети ангажименти и да спазват крайни срокове.

Тимшел от Отбор Промяна

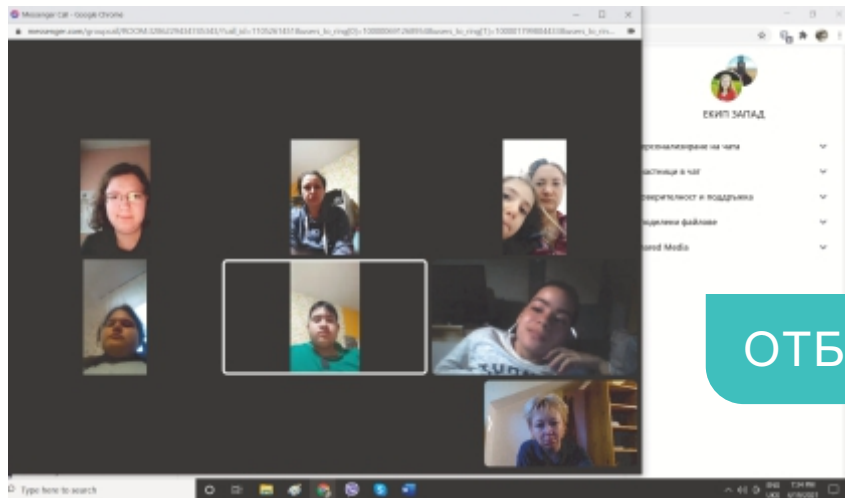
„С Младите застъпват имаме възможност да правим нещата, които големите правят и то не по-зле от тях.“

Нихат от Отбор Промяна

„Най-хубаво беше по време на общите сбирки, когато обсъждахме какво предстои и правехме планове“

Славяя Костадинова – ментор на Отбор Промяна

„За 16 месеца с отбора стигнахме много далеч и затова съм убедена съм, че ще продължим и след приключване на проекта. Екипните срещите и дискусиите, общата работа се превърнаха в съвсем естествен процес за всички ни.“

ОТБОР ЗАПАД

Това са будни деца, повечето вече ангажирани в различни социални и обществени каузи. Те живеят в различни градове в Западна България, но се познават отдавна и поддържат редовни контакти онлайн и през социалните медии. Ментор на отбора е Виктория Недялкова, член на УС на сдружение СБХБ. От години тя активно работи за подобряване на достъпа на хората с увреждания до природата.

Отбор Запад избира темата за спорта. Децата лично са се убедили в ползите от активния начин на живот и колко важно е движението. Те смятат, че много често хората с увреждания могат, но не се осмеляват да спортуват. Децата решиха, че е много важно да покажат на света, че всеки може да спортува, а не само атлетите. Отбор Запад вярва, че чрез промяна в начина на мислене ще настъпи промяна и в средата. Това се превърна в цел на Отбор Запад - промяна в нагласите, както на цялото ни общество, така и на самите хора, с каквито и да било затруднения.

Изборът на тема в Отбор Запад се случи съвсем естествено и леко, но това бе само отправна точка за обстоен анализ на проблема с липсата на спорт в живота на хората с увреждания. Децата, с подкрепата на ментора, обсъждаха в детайли ползите от спорта и се опитаха да разберат защо много от хората с увреждания не спортуват и как биха могли да променят тази негативна тенденция. Те стигнаха до извода, че **най-важен е личният пример** и това се превърна в отправна точка на застъпническата кампания на Отбор Запад.

Децата проучиха как спортуват хората с увреждания в България и по света и се опитаха да разберат защо адаптираният спорт у нас не е така популярен. За Отбор Запад най-сериозните бариери са свързани с липсата на достъпна среда, достъп до съоръжения и предразсъдъците, сред хората с увреждания, и в обществото като цяло.

Като деца от новото хилядолетие, които растат с чатове, влогове, стриймове, Отбор Запад решиха, че именно **YouTube и социалните мрежи**, са начина да разпространят своето послание, да споделят своите мисли за спорта, да разкажат за емоциите които им носи, да покажат как спортуват и какво могат. Те се сблъскаха с много нови предизвикателства – заснемане на клипове, работа по идеи и сценарии за тях, поведение пред камера.

С подкрепата на ментора си, те целенасочено работеха върху **уменията за представяне, говорене пред публика и камерата**. Това са ключови умения, които остават за цял живот и помагат не само в тази ситуация, а и в много други.

Кристина от Отбор Запад

„Най-интересното в проекта беше работата с останалите участници, защото беше нещо ново и трябваше да се напаснем, за да работим заедно.“

Петър от Отбор Запад

„Научих се да говоря свободно пред публика и пред камера. Друго, което научих, беше да бъда още по-мотивиран и да не се отказвам. Голямо вдъхновение получих от хората от Норвегия със спина бифида, с които се запознах на обучението“

Виктория Недялкова – ментор на Отбор Запад

„Да наблюдаваш, как с всеки изминал ден децата стават все по-добри в това, което правят, по-уверени в себе си, по-спокойни и мотивирани за предизвикателствата в ежедневието, за пълноценен и качествен живот, е безценно.“

ОТБОРЪТ НА СМЕЛИТЕ

Отборът на смелите е виртуален отбор. В него участват общо 8 деца - 6 деца от различни градове в България и 2 деца, живеещи в Германия, на възраст между 8 и 16 години. Те избраха за име на своя екип Отборът на СМЕЛИТЕ. Екипът си постави за цел да търси нещата, които ни правят по-смели и по-силни и ни дават енергия да се справяме с предизвикателствата всеки ден, а също и да бъдем полезни за другите - за близките си, за приятелите, за природата и обществото, в което живеем.

Подкрепа децата получаваха от своя ментор – Тони. Антоанета Иванова е член на Управителния съвет на сдружение СБХБ и дългогодишен застъпник за правата на хората със увреждания в България. Тя е организатор на Клуба във Варна и се занимава с творческите проекти на сдружението, както и с подкрепа на семейства.

За 16 месеца децата успяха да се запознаят с някои понятия, дейности и теми, които са значими за активните и осъзнати бъдещи граждани. През първите месеци екипът имаше всеки месец различна тема и задачи. Децата се запознаваха с информация, ментор Тони изпълняваше задачи и даваше примери от реално проведени доброволчески дейности, застъпнически дейности, социално предприемачество, проекти в защита на животните и др. Децата се включваха в задачи, според своите интереси, като основна цел на ментора бе създаването на чувство за вътрешна мотивация в децата.

Децата обсъждаха всеки месец теми, касаещи справянето с различни проблеми. Изпълняваха тематични задачи, свързани с грижа за себе си, за приятели и за обществото: засадиха дърво, готвиха, правиха картички и торти за приятелите си, запознаха се с добри практики за защита на животните, за опазване на природата, за екологично

потребление, научиха какво е платформа за доброволчество, какво е социално предприятие, какво е дискриминация, как да снимат за влог, как да се изразяват и представят по-успешно. Ментор Тони научи от децата какво е мърч и как инфлуенсърите разпространяват послания с персонален дизайн. ;)

В последните месеци от работата децата работиха по идеята за кампания, която да ги свърже с други деца, тъй като всички деца имат своите трудни моменти и това е обща ценност.

Застъпническите кампании често включват разпространение на рекламни материали с послание. За да добият опит в планирането и провеждането на такова събитие, децата от Отборът на СМЕЛИТЕ свършиха следните задачи:

- Избраха канал за комуникация – Инстаграм
- Обсъдиха и избраха послание към други деца и възрастни
- Заедно с ментор Тони избраха проект за дизайна на посланието
- Запознаха се с доброволец, който да им помага: Нора, която е студент по психология
- Избраха продукти, на които да бъде брандирано посланието
- Помогнаха в разпространението им за кампанията
- Проведоха игра с награди
- Споделиха някои свои снимки и на свои приятели в Инстаграм

Преслава от Отбора на СМЕЛИТЕ

“И аз се гордея, че съм част от това уникално преживяване. Наистина беше уникално, бяхме цялото семейство и се забавлявахме заедно.“

Тони Иванова – ментор на Отборът на СМЕЛИТЕ

„Радвам се, че успяхме с този проект, в най-голямата криза. Създадохме нещо много ценно за децата и за сдружението. Създадохме ресурси, които ще са от полза на много други деца, родители и специалисти, работещи с деца. Създадохме доверителна връзка и сътрудничество между децата от сдружението. Те вече сами провеждат видео срещи в групата, дори менторът да не е на линия. Много повече осъзнават своята роля в нещата, които им се случват. Осъзнават, че могат да си бъдат подкрепа. Проектът е само начало на работата ни с младежите в сдружението. Ползата от „Младите застъпват“ ще я виждаме напред в годините!“

Полезни връзки:

Страница на „Младите застъпат“: www.sbhb.org/mladite

Страница на сдружение СБХБ: www.sbhb.org

Фейсбук страница на сдружение СБХБ: <https://www.facebook.com/sbhb.org>

Канал на Младите застъпват в YouTube:

<https://www.youtube.com/channel/UCnfHsQMMAuWn0QmgkSjHonw>

Норвежка асоциация за спина бифида и хидроцефалия: www.ryggmargsbrokk.org

Фонд Активни граждани България: <https://www.activecitizensfund.bg/>

Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство: <https://eeagrants.org/>

Благодарение на партньорството с Норвежката асоциация преведохме и адаптирахме две брошури в подкрепа на подрастващите със спина бифида и хидроцефалия и техните семейства: „Преминаване от педиатрична към здравна грижа за възрастни“ и „Предизвикателствата на порастването“. Брошурите са налични на страницата ни в pdf формат.

Тази брошура е създадена с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на текста в нея се носи от „Спина бифида и хидроцефалия-България“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че текстът отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.